

Informasjonsteknologi og medieproduksjon

Referat rådsmøte nr.6/2023

Faglig råd for informasjonsteknologi og medieproduksjon

Dato: 28.11.2023

Tid: 10.00 – 14.00

Sted: Teams

Deltakerliste

Arb.g.	Hilde Bjerga Rosland	KS (arbeidsgiver)
Arb.t.	Christian Danielsen	LO (Fagforbundet)
Arb.t.	Anne Cappelen Grandt	LO (Fellesforbundet)
Arb.t.	May Thingelstad	YS (Parat Media)
Arb.t.	Asghar Ali (leder)	LO (EI- og IT forbundet)
Lærerorg.	Alf Morten Salater-Daljord	Utdanningsforbundet
Lærerorg	Ståle Andre Bergersen	Skolenes landsforbund
Skoleeier	Bent Øystein Halden	KS
Skoleeier	Camilla Sandum	KS
Andre org	Christoffer Hoff	IKT-Norge
Forfall:		
Elevorg.	Nikolai Sogn	Elevorganisasjonen
	Henriette Doven	NHO Abelia
Lærerorg	Ove Aalo	Utdanningsforbundet

Dagsorden

70-2023 Godkjenning av innkalling og dagsorden

71-2023 Informasjon om høringer vurdering modulstrukturert opplæring

72-2023 Datoer for rådsmøter vår-2024

73-2023 Til orientering - Høring av forslag til forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven

74-2023 Videre arbeid med utviklingsredegjørelsen

75-2023 Orienteringssaker

76-2023 Eventuelt

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent.

Informasjon om høringene - Vurdering i modulstrukturert opplæring (VOV)

Bakgrunn

Fra august 2024 skal 13 lærefag tilbys som moduler for voksne deltakere i videregående opplæring (VOV). I forbindelse med innføringen av modulstrukturert opplæring for voksne deltakere, er det tre høringene som er sendt/sendes på høring denne høsten.

De modulerte læreplanene ble sendt på høring tidligere i høst, og høringsfristen er den 1. desember 2023. Denne høringen inkluderer teksten om underveisvurdering som utgjør en egen del i læreplanen for den enkelte modul.

I tillegg er det to høringene som omfatter vurdering, som vi gir kort informasjon om i denne saken.

Høringer på vurderingsområdet

Både forskrift til opplæringslov og læreplanen i modulen/faget gir føringer for vurdering i modul/fag.

Læreplanen i den enkelte modul fastsetter vurderingsuttrykket i modulen og eventuelle krav til sluttvurdering. Dette er sendt ut i egen høring, med frist 31. januar 2024. Her hører vi om vurderingsuttrykket godkjent/ikke godkjent for enkeltmodulene. I tillegg ber vi om høringsinstansenes synspunkter på krav om sentralt gitt eksamen i læreplanen vg3 opplæring i bedrift før oppmelding til fag- eller svenneprøven i modulstrukturert opplæring (VOV). Her er lenke til høringen av læreplanene.

I høring av forskrift til ny opplæringslov høres forslag til endringer i dagens forskrift til opplæringslov på bakgrunn av innføring av modulstrukturert opplæring. Forskriften gir mer generelle føringer for underveis- og sluttvurdering i alle opplæringsløp, blant annet er følgende relevant til modulstrukturert opplæring:

- Endring i bestemmelsen om tidspunkt for halvårsvurdering (mulighet til å tilpasse tidspunktet jf. fleksibiliteten i opplæringen).
- Om enkeltmoduler skal «avsluttes» med en underveis- eller en sluttvurdering, inkludert hvem har ansvaret for vurderingen.
- Hvilket nivå vurderingsuttrykket godkjent skal tilsvare

Etter presentasjonen vurderer FRIM om det er aktuelt å gi høringsuttalelse.

Referat fra saken

Rådet har diskutert vurderingsområdet i modulstrukturert opplæring flere ganger tidligere. Selve ordningen med å modulstrukturere læreplaner reiser en del prinsipielle spørsmål. IM har ikke spilt inn fag til ordningen fordi rådet mener dette er en modell som ikke egner seg for IM-fag. Dette er blant annet fordi IM-fag har mange unge elever og mange søkere. Rådet ønsker derfor ikke å gi en samlet høringsuttalelse i denne runden, men organisasjonen svarer ut hver for seg.

Vedtak:

Rådet beslutter at det ikke sendes en samlet høringsuttalelse på høringene som omfatter vurdering i modulstrukturert opplæring. Organisasjonene svarer på høringene hver for seg.

72-
2023

Datoer for rådsmøter vår-2024

Tidspunktene for rådsmøter ses i sammenheng med det videre arbeidet med utviklingsredegjørelsene.

Datoer rådsmøter 2024	Digitalt/fysisk	Innhold
8. februar	Digitalt	Ordinært rådsmøte første del. Andre halvdel vies arbeidet med utviklingsredegjørelsen.
14. mars (tentativt)	Digitalt	
18. april	Fysisk	Utviklingsredegjørelse
27. mai	Fysisk	Med sommeravslutning

Plan utviklingsredegjørelsen

Tema	Når
Grønn omstilling	Rådsmøte 20.oktober
Teknologisk utvikling	Rådsmøte 28.november
Grønn og digital tvillingomstilling	Rådsmøte februar

Øvrige tema behandles frem mot 31.mai.

Vedtak: Rådet vedtar datoer for rådsmøter våren 2024.

73-
2023

Til orientering - Høring av forslag til forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven

Bakgrunn

Ny opplæringslov ble vedtatt i juni i år, og ny opplæringslov med forskrifter skal gjelde fra august 2024. Den nye loven er en videreføring av bestemmelser fra den tidligere opplæringsloven, men det er også en rekke nye bestemmelser i loven. En del av de nye bestemmelsene henger sammen med sammen med implementering av vedtak fra Fullføringsreformen i nytt regelverk.

Videre er det gjort endringer i privatskoleloven som følge av endringene i opplæringsloven. Disse trer også i kraft 1. august 2024. Les mer om [de viktigste endringene i ny opplæringslov](#), og om [endring i begreper](#).

Forslag til forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven er sendt på høring med frist til Utdanningsdirektoratet **18.februar 2024**. Høringssvar skal legges inn i Udirs høringssystem [se lenke her](#).

[Se lenke til veiledning til høringen her.](#)

Det foreslås et digitalt møte for de faglige rådene i desember/januar med en kort informasjon om forslaget til ny forskrift med vekt på regulering av fag- og yrkesopplæring.

Forskrift til ny opplæringslov og fag- og yrkesopplæring

I høringsnotatet understrekes det at forslag til nye forskrifter i stor grad viderefører dagens regler. At det foreslås nye forskrifter skyldes for det første vedtakelsen av ny opplæringslov og tilhørende endringer i

privatskoleloven, og for det andre et ønske om å gjennomgå forskriftsreglene for å gjøre dem både mer brukervennlige med et klart og godt språk og bedre i tråd med retningslinjene for regelstyring.

I forslagene til nye forskrifter foreslås den nærmere reguleringen av den nye utvidede retten til videregående opplæring som ble lovfestet i den nye opplæringsloven. Ettersom disse endringene får stor betydning for både ungdom og voksne rett til videregående opplæring, innledes høringen med en overordnet omtale av de forslagene som knytter seg til utvidet rett.

En annen stor endring er at modulisert opplæring innføres som hovedmodell i opplæringen for voksne. Dette skjer trinnvis fra august 2024. Målet er en mer fleksibel og tilrettelagt opplæring for voksne, tilpasset deres bakgrunn og livssituasjon.

Bestemmelser om videregående opplæring og fag- og yrkesopplæring er i stor grad samlet i forskriftens andre del og i kapitlene

- Inntak til videregående opplæring (kapittel 4)
- Innholdet i den videregående opplæringen (kapittel 5)
- Fag- og yrkesopplæringen (kapittel 6)
- Formidling til læreplass (kapittel 7)
- Oppfølgingstjenesten og skyss (kapittel 8)

Videre er det regelverk om fag- og yrkesopplæringen i tredje del, kapitlene

- Individuell vurdering (kapittel 9)
- Klage på sluttvurderinger (kapittel 10)

Regelverk om videregående opplæring for voksne ligger i fjerde del av forskriften, i kapitlene

- Innholdet i opplæringen for voksne (kapittel 13)
- Inntak og formidling til videregående opplæring for voksne (kapittel 14)
- Individuell vurdering for voksne (kapittel 15)
- Klage på sluttvurderinger for voksne (kapittel 16)
- Personalet i forberedende og videregående opplæring for voksne (kapittel 17)

Ny forskrift til privatskoleloven

Forslaget til ny forskrift til privatskoleloven bygger på forslaget til forskrift til ny opplæringslov, og skal sikre at like forhold får tilsvarende lik regulering. Se siste del av høringen i høringssystemet.

Andre pågående prosesser

Det er i gang prosesser og arbeid som kan ha betydning for ny forskrift, men hvor det allerede er separate høringsprosesser eller legges opp til det. Det er lagt inn mer utfyllende informasjon om dette [veiledningen til høringen på udir.no](#), og gjelder blant annet;

- Modulstrukturert opplæring for voksne
- Regelverk om godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring
- Fag- og timefordelingen

FRIM vurderer om det er aktuelt å gi høringsuttalelse og evt arbeidsform.

Vedtak: Rådet beslutter at det ikke sendes felles høringsuttalelse på vegne av rådet. Hver enkelt organisasjon svarer på høringen inne fristen 18. februar.

74-
2023

Videre arbeid med utviklingsredegjørelsen

Bakgrunn

Som det trekkes frem i Fullføringsreformen er det utfordrende for utdanningssystemet, og spesielt for fag- og yrkesopplæringen, å holde tritt med et arbeidsliv og samfunn i stadig endring. Liedutvalget understreker at endringer i tilbudsstrukturen bør skje fortløpende for at fag- og yrkesopplæringen skal være dynamisk og reflektere arbeidslivets behov. Utviklingsredegjørelsene er et viktig verktøy for å kunne imøtekomme intensjonene om dynamiske læreplaner og tilbudsstruktur i fag- og yrkesopplæringen.

I rådsmøte 4/2023 ble det vedtatt å arbeide med utviklingsredegjørelsene innenfor rammene av rådsmøtene. I forbindelse med fylkesbesøket diskuterte FRIM spørsmålene temaet grønn omstilling.

Plan for rådsmøtet

I rådsmøtet 28. november ser vi videre på spørsmål under temaet grønn omstilling og teknologisk utvikling.

Vedlagt:

- Grønn omstilling (utkast)
- Teknologisk utvikling

Rådet deles inn i små grupper på 2-3. Spørsmål følges deretter opp i plenum.

Referat fra saken

Hovedpunkter fra gruppens oppsummering i plenum:

- Det er behov for å gå nærmere inn på læreplanen i IKT og medieproduksjonsfaget i forbindelse med dette arbeidet.
- KI blir viktig i det grønne skiftet og i arbeidet med mer effektiv ressursutnyttelse. Utgjør energikonsum i seg selv.
- Behov for å koble KI og grønn omstilling i læreplanene.
- Mer fokus på gjenvinning i IKT-bransjen
- Fagene må ta hensyn til strengere miljøkrav i offentlige anskaffelser av sky-lagring, software. Dette blir pålagt gjennom EU-direktiver.
- Større fokus på hele verdikjeden, fra utvinning til bruk.
- Hva lagres og ikke i sky? Dette er viktig å være bevisst på med tanke på energibruk, lagring krever både bruk av energi og vann. Kan det utvikles en lagringsnorm som sier noe om at etter så så lenge skal ting kastes.
- Det er behov for å utvikle kompetansehevingspakke om KI og generelt mer ikke-formell kompetanseheving
- Vg1 og vg2 medieproduksjon har mer plass til bærekraft i læreplanene
- IT-sikkerhet må inkluderes mer. Behov for nytt IT-sikkerhetsfag?
- Hva skal ut? Jo mer vi dytter inn jo fullere blir det.
- Nordsirk: Norge er verdensledende i å hente ut metaller osv fra IT-utstyr. Vi må øke innlevering av brukt utstyr.

Vedtak:

FRIM brukte arbeidsskjemaene i gruppediskusjonen og tar utgangspunkt i disse i det videre arbeidet. Rådet fortsetter arbeidet med utviklingsredegjørelsene frem til neste rådsmøte i februar.

- May Christin Thingelstad kaller inn til et møte for mediagruppa.
- Alf Morten Salater-Daljord inviterer til møte med IKT-gruppa.

75-
2023

Orienteringssaker

Svar fra KD om nytt kriterium for å opprette kryssløp

Orientering til faglige råd om nytt kriterium for å opprette kryssløp. Vi viser til oppdrag 2023-002 Justering av kriteriene for kryssløpsordningen der Udir ble bedt om å justere kriteriene for å opprette nye kryssløp i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen. Vi viser også til innspill fra de faglige rådene i februar og i april/mai. Vi sendte våre anbefalinger til KD 1. juni, 2023 og vi har nå fått en beslutning.

Departementet mener at kryssløp kun kan brukes når elevene har hatt en opplæring som gir elevene de nødvendige faglige forutsetningene for å få tilfredsstillende utbytte av opplæringen i det løpet elevene krysser til. Videre mener de at det er tilstrekkelig med ett kriterium, som gjenspeiler dette. Departementet har derfor besluttet at det fastsettes ett kriterium for å vurdere forslag om å opprette nye kryssløp.

Det nye kriteriet er: Faglige forutsetninger: Elevene skal ha faglige forutsetninger fra programområdet hen krysser fra, til å følge opplæringen i programområdet hen krysser til. Det vil si at det faglige innholdet i fellesfagene og programfagene skal gi faglige forutsetninger for å følge opplæringen på neste trinn. Endringen trer i kraft 1. november, 2023.

Vi takker for god dialog og gode innspill fra de faglige rådene i arbeidet med denne utredningen.

Utredning av nasjonalt senter for yrkesfag

Med bakgrunn i nåværende regjerings politiske grunnlag (Hurdalsplattformen) satte Kunnskapsdepartementet i februar 2023 ned en arbeidsgruppe for å utrede et nasjonalt senter for yrkesfag. Arbeidsgruppen startet opp arbeidet 6. februar 2023, og har gjennomført 9 møter. Rapporten ble den 13. oktober gitt til Kunnskapsdepartementet.

Flertallet i arbeidsgruppen (leder av arbeidsgruppen, LO, NHO, YS, Spekter, KS, Virke, Utdanningsforbundet, AV-dir, IMDi, Nasjonalt fagskoleråd, Elevorganisasjonen) er av den oppfatning at opprettingen av et nasjonalt senter for yrkesfag er viktig og nødvendig for å videreutvikle og styrke de samlede betingelsene knyttet til de norske fag- og yrkesutdanningene og læringen i arbeidslivet. Mindretallet i arbeidsgruppen (Udir og HK-dir) anbefaler å gå videre med alternativ uten senter. Mindretallet slutter seg samlet sett til utfordringsbildet som er skissert, og mener det er mange pågående prosesser og tiltak som det er for tidlig å se effekten av.

Hele rapporten kan leses [her](#).

Vurdering og kvalitet i fag- og svenneprøver

Det er stor variasjon i hvordan de ulike fag- og svenneprøvene gjennomføres og vurderes. De fleste kandidatene består prøven, men det er stor variasjon mellom fagene. Oppfølging og sammensetningen av prøvenemndene varierer også mye. Det viser en gjennomgang av gjennomføringen og kvaliteten i vurderingen av fag- og svenneprøver.

Rapporten som er skrevet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet undersøker gjennomføringen og kvaliteten i vurderingen av fag- og svenneprøver. Den bygger på et bredt datamateriale: registerdata over avlagte fag- og svenneprøver, en spørreundersøkelse blant prøvenemndsmedlemmer, intervjuer med

ansvarlige for fagopplæring i fylkeskommunenes administrasjon, fokusgruppeintervjuer med prøvenemndsmedlemmer, dokumentstudier og observasjoner av fag- og svenneprøver.

Rapporten har tre problemstillinger:

- Hvordan prøves kandidatenes kompetanse i fag- og svenneprøven?
- Hva påvirker kvaliteten på vurderingen av kandidatenes kompetanse?
- Hvilken rolle spiller lære-planene i fag- og svenneprøver?

Lenke til rapport:

<https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/rapporter/2023/vurdering-og-kvalitet-i-fag-og-svenneprover/>

76-
2023

Eventuelt

Innspill til julemøte med SRY og statsråd

Christian skal holde innlegg på årets julemøte for SRY, FR-AU og statsråden. Rådet gir innspill til hva som kan tas opp:

- YFF-faget: stor variasjon hvor mye tid og ressurser som settes av til faget.
- Læremangel i IM-fag
- Behov for bøker, læreverk og støtteressurser
- Mangel på lære-plasser